

Ese de trei ori în septemana: Mercuri-a, Vineri-a și Dominic'a, cându o cõla într'ega, cându numai diumetate, adica după momentul impregiariloru.

Pretula de prenumeratiuae:

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patrariu	2 " " "
pentru Romani'a și strainetate:	
pe anu întregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patrariu	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune: **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a se adresã si corespondintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea s'eu speditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Viena 16/28 nov. 1867.

Din o parte ce se crede bine informata primimu incunoscintia cumca „senatul Transilvaneanu langa tabul'a septemvirala in Pesta, s'a organizatu deplinu in ministeriulu ungurescu. Escel. Sa presiedintele tribunalului supremu Trnu, este menitu a primi conducerea provisoria. Afara de densulu, inca doi — si eventualminte — trei romani vor fi denumiti de septemviri, deocamdata dd. Angial si Láday, cestu din urma pentru a lu departã de la conducerea comitatului Albei superioare.

Constitutiunea Transilvaniei, precum scimu, se baséza pre natiunalitati si confessiuni. Si candu acésta constitutiune n'ar esiste, totu nu s'ar poté denegã cumca susceptibilitatile Transilvaniei nu mai traiescu, atatu cele natiunali catu si cele cofesiunali, — si cauta se traiesca, pentru ca sunt aspre invetiaturele ce le-am primitu de la magiari in asta privintã, si cunõscemu manierele prin cari atacandu-se beseric'a ni s'a atacatu natiunalitatea.

Acestea aflãmu de lipsa se le insirãmu aci, din cauza cã nu s'a denumitu neci unu barbatu de confesiunea ortodossa orientala, si dorimu a preveni publiculu romanu cu splicatiunea nõstra, ca s'a facemu cu nepotintã veri ce ura s'eu cãta confesiunala ce s'ar întentã de cei nepreceptuti. Candu guvernulu ungurescu procede astfel, se demonstrãmu cã am petrunsu in politic'a lui, se arõtãmu cã velulu ce a mascat'o e mai suptire de catu se nu se stravãda, — dreptaceea se-i respundemu prin cea mai mare contielegere între noi romanii de veri care confesiune am fi, se dovedimu convingerile nõstre cumca certele confesiunali mena pururea ap'a pre mór'a strainului

Romanii de ambe confesiunile au aceea-si credintia politica. Deci nu credintia politica au napoiatu pre unii, ci planulu guvernului ungurescu, pre acésta cade tãta responsabilitatea.

Besericile romane sunt amendõue natiunali. Deci veri care ni s'ar atacã din ele, ni se ataca natiunalitatea. Si se pãte cã cei ce nu vor lupt'a cu trup'a intr'ega, cãrca a luptã numai cate cu unu despartimentu, cate cu o beserica odata. De aceea o spunemu si sustienemu pre fatia cã nedenumirea neci unui romanu ortodossu din Transilvani'a la senatul septemviralu pentru Transilvani'a, nu pãte avã altu motivu de catu contrariu natiunalitatii nõstre.

In fati'a unguriloru se sustienemu ambele susceptibilitati. Si pentru a poté priveghia cu destula cercuspectiune, ca reulu se nu ne molipsesca neci cu impunerea neci cu cuvinte dulci, ar fi la timpulu ca prelatii ambeloru beserice romane se staruesca pentru reintroducerea vietii nõstre constitutiunale besericesci.

— Partia natiunala in Croati'a pre di ce merge perde din sperantiele sale. Erã prã naturalu cumca guvernulu unionistu va tocmã legea electorala intru interesulu seu si nu alu partiei natiunali.

Asiã s'a intemplatu Cu tãte acestea natiunali nu se descuragiasera ci si numerau cercurile electorali ce le credeau secure pentru densii. Incependu-se alegerile, reesira si pana acum'a o multime de unionisti, in catu partia natiunala se vede suprinsa.

Pesta in 26/14 noem. n.

(a) Cultulu lui Kossuth, pe candu elu totu mai multu se identifica cu spiretulu de opozitiune, pe di ce merge iã dimensiuni totu mai mari in tãte suerele vietii publice si private si la tãte clasele de poporu.

Pururea supus'a si loial'a reprezentantia a municipalitatii capitalei mai deunadi trimise ministeriulu de interne la provocarea aceluia pentru impiedecarea si innadusirea demonstratiunilor opozitionale Kossuthiane pe strate — o reprezentatiune in spiretu totalminte resfrangãtoria si respingãtoria de acca insinuatiune ministeriale. Unu blamu eclatante pentru domnulu barone de Wenkheim.

Deputatii si corifeii politici, chiar si cei de partia regimului, cati retãrna din diferitele parti ale tierii, aducu cu sine deprimatoria sciare, cã poporulu peste totu este adoratoriu fanaticu persãne si politiceii lui Kossuth, (se intielego cã in ce nu privesc la dinastia) si — nu vrã se auda de Deák, de partia si de vangeli'a lui politica.

Dar ce se mai amblãmu departo: in siedintia de ieri a casei reprezentantiloru, d. A. de Csengori, celu mai aprãpe amicu, „man'a drãpta“ alui Deák, ca reportatoriu primariu alu sectiunii centrale, afã de trebuintia a incepe motivarea votulu maioritatii asup'a obligatiunii si cuotei de contributiune din partea Ungariei pentru causelo comune — cu citate din cuvintele „marelui orator“ Kossuth de la 1848! Unu omagiu eclatante pentru „marele barbatu“ din partea chiaru a celor mai aprigi contrari si rivali ai sei de adi.

Totu pe candu se petrecu acestea, fisculu publicu face preparativele pentru a citã naintea judetiului juratiloru pe Kossuth, pentru cã a disu in epistol'a sa catra alegatoriisai din Vatiu, cumca elu tiene necompatibile autonomãa tierii unguresci cu dinastia domnitãria, era pe deputatulu Bõszõrményi pentru cã a publicatu acca epistola in organulu seu „M. Ujság;“ dar — tãta lumea crede, cã si unulu si altulu va fi dechiaratu prin jurati cu unanimitate de — nevinovati si cã pres'a e libera. Si cine ar poté acceptã alta dupa aparitiunile mai sus atinse!

Si ce dicemu noi la tãte acestea? — Parte mare stãmu si ne uimim; — altii pucini dicu: „asiã li trebuc domniloru stepanitori ai nostri; cum si-au asternutu, asiã jaca, — cum si-au saratu, asiã manance; — si inca mai altii si-punu capulu in peptu, si 'nehidu ochii, si — mergu oblu cu regimulu ca pan' aci. Me temu inse, si li dau se socotãscã acestoru din urma, cã daca evenimintelo si-vor mãi urmã inca catva tempu cursulu de pan' acã, precum dupa logie'a actiuniloru abiã se pãte acceptã altmintrelea, apoi prã curendu potu se fie trasi la raspundere si pedepsiti chiaru de catra acca, caror'a credu a li face prin cinismulu si servilismulu loru scrivitie, pentru cuventulu cã i-a ajutat a merge orbi la prepastia.

Ajunge a sei cã semnele rele se inmultiescu pe vedutu si sentite, era ingrigirea patriotiloru adevcrati, seriosi, cresce pe di ce merge.

Totu din siedintia de ieri a casei reprezentative am se amintescu, cã reprezentantiele comitatelor slovace Trencinu si Turotiu petitiunara pentru curend'a si liberal'a deslegare a cestiunilor natiunalitatiloru si limbeloru patrioi; dar socotiti cã in taber'a domniloru nostri stepanitori si-mai aduce cineva a minte, cumca acésta cestiune mai existe si cumca ea dõre pre miliõne! Da, si-adusc a minte contele Andrassy

de ovroi si puse pro mеса unu proieptu de lege pentru emanciparea loru. Vedi bine, 400,000 de ovroi, cari si-au implutu pungile, din punctulu de vedere alu domnului Andrassy si partitei lui, de buna sema mai multu ajungu, de catu cele siette miliõne, de nemagiari — antaiu, pentru cã ovreii se intreou a-si magiarisã numele si vestmintele si scõlele, — la inima nu cauta nimenea; a dõva, pentru cã ovreii primitu a mediloçi, a inaintã realizarea imprumutulu ungurescu de statu de 60 miliõne, cu carele, desi votatu si santiunatu, regimulu nostru celu populariu, celu multu caciulitu in Paris si Londra, dupa cum se sioptesco, stã altmintrelea se faca fiasco!

Dar si acésta emancipare a ovreiloru nostri inca si-are carligulu seu, care prã lesne pãte se dovina o fatalitate. Ovreii nostri adica nu suut iubiti de catra nimenea, mai pucinu de catra poporulu si aristocratia magiara; deci emanciparea loru nu e popularia de felu, si asiã facendu-se ca sub o presiune cumplita a impregiariloru politice si finantiarie, ce lesne pãte se aiba urmari neplacute s'eu chiar funeste! — Noi altmintrelea desi am fi doritu si acceptatu — dupa promisiunile positive si alui Deák si alui Andrassy si a dietei unguresci întregu, ca emancipatiunea nõstra, a miliõneloru, cea natiunala, se fie premersu emancipatiunii loru, a suceloru de mii, celei civile, — totusi li vom gratulã din inima si ne vom bucurã cu sinceritate, dacã acésta li se va acordã catu mai curendu, in inima curata, si se va primi cu inima curata, si — li va aduce si loru si patriei numai frupte bune si folositorie.

Inca mai un'a ba mai dõue din siedintia de ieri a casei ablegatiloru si apoi incheiu.

D. Deputatu C. A. Jealu Gajzãgo facu ministrulu de justitia o intrepelatiune in privintã mai multoru cestiuni juridice, intr'altale, cumca — cugeta acelu ministoriu a scõte din valõre legile de succesiune austriace pentru Ardealu si a introduce si acolo cele unguresci? — La acésta intrebare, carea, fie disu între parentese, de buna sema s'a facutu in contielegere cu regimulu, cãci Gajzãgo e cu trupu ou sufletu omulu regimului, — cei-ce cunosc impregiarile vor fi trebuitu s'eu se rida, s'eu se compatimesca pentru comedi'a s'eu absurditatei cestiunii. Este lucru cunoscutu, cã legile civile austriace, si anume cele de succesiune, se numera între cele mai bune si ratiunabili din lume, pre candu cele unguresci sunt niscari abnormitati din seclii intunerecului, si pre catu ele prin unu felu de octoare la 1861 s'au mai modernisatu si perfectunatu, dispusetiunile loru cele mai bune s'au luat chiaru din codicele dreptulu austriacu; — apoi d. Gajzãgo se planse amaru contra dispusetiuniloru dreptulu austriacu si-si sprimã in numele compatriotiloru sei oftari dupa caotele si barbarismulu dreptulu ungurescu! Ast'a e dovãda de spiretu de libertate, democratia, progresu, civilizatiune???

In fine totu in siedintia de ieri se facu votare pentru alegerea de alu doile vice-presiedinte in loculu de curundu reposatulu Dõzsa Elek. Partia lui Deák, carea e si a guvernului candidã pe mai sus numitulu Gajzãgo, armeanu din Ardealu, era strang'a ne avendu veri unu candidat propriu, votã parte pentru romanulu deákistu d. Gozdu, pentru carele aflãmu cã votara in partea mai mare si romanii, parte pentru stangaciulu Thury. Intentiunea stangei incatu pentru Gozdu se vede a fi fostu, ca se arate de o parte simpatia catra romani, de alta parte se arate lui Gozdu, cã — desi elu ar fi demnu d'a fi respectatu si alesu, totusi partia lui, cea deákiana si guvernamentalã chiaru pentru cã e romanu nu-lu va respectã si alege. — Dieu, sunt intiepti õmeni, accesti stangaci! Dar tare me indoiescu, cã ar fi votatu macaru unulu din tressii pentru Gozdu, dacã potcau macaru numai departe supunc, cã ar avã veri unu aspectu õresi-caru d'a reesi. —

Brasiovu 8/20 novem. 1867.

(Reuniunea femeiloru romane, crescerea secului femeescu si decurgerea adunareii generale a Reuniunii) Candu asociatiunile barbatiloru romani sunt atatu de acceptate de catra publiculu inteligente romanu, candu lumea outa e insetata pentru asociare, pentru carea e nasutu omulu fiindcã acésta l'ajuta in necesitatile vietii sale, õre reuniunile femeiloru romane nu sunt acceptate? Au fostu acceptate inca de multu, din care tomeiu s'a si infintiatu nainte cu 16 ani acésta reuniune, si se infintieza altele precum cetimu, la Iasi si pre aiure. Si õre se mai intrebãmu pentru care scopu se infintieza atari reuniuni? Nu, cãci scopulu celu mai d'aprãpe e naintea membriloru, scopulu e lamurirea detorirei loru. Feme'a dupa ce ajunge a fi casatorita, ajunge si mama, si ca mama e detõria a-si cresce fiii. Urmarea mai e, ca se scie cum se-i cresce pentru ca se fie fericiiti, ca se fie folositori societatei, natiunii si patriei. — Barbatii pretindu se fie asiã crescuti ca se pãta deveni fericiiti si societatea ascãpta ca se fie crescuti astfelu catu se-i fie folositori. Asiã dara scopulu celu mai d'aprãpe alu insociriloru seu reuniuniloru femeescu, este crescerea copiiloru si mai alesu a secului femeescu. Frumosu scopu, cãci crescerea si cultura, e cea antaia necesitate pentru poporulu romanu. Ar mai fi intrebãrea cã acésta necesitate, acésta cerintia grea, de la cine se ascãpta mai multu, de la tata seu de la mama? Respunsulu lu sciu toti cetitorii, si s'a scrisu adese ori, cã crescerea buna seu rea i se atribue celeia care influintieza mai multu asup'a copiiloru, seu care e cu ei in mai d'aprãpe atingere si incredere. Se scie dar, cã dintre parinti, mamei i se atribue mai multu crescerea fiindu cã ea e nedespartita de fii. Mamele de la nascere pana in timpulu scõlei in 7—8 ani sunt nedespartite de fii, in acestu timpu s'a intaritu si s'a dezvoltatu in copii cunõscerea si alipirea loru de lucruri si datino bune seu rele, si li s'a datu direptiune pentru vietia loru. In acésta direptiune s'au intaritu ei ca si unu pomu saditu de 7—8 ani. De a fostu pomulu oltuitu, seu abatutu de ventu a oresce strimbu, dupa acestu timpu nu-lu mai poti indreptã. Asiã si cu fiii, de a saditu mam'a morala, activitate, modestia, nationalitate, economia si pastrare etc. vor fi ei cu acestea pana la betranotie. Nu s'a saditu de acestea, ci din contra au auditu seu au vedutu fiii de la parintii sei immoralã, superstitiuni, indiferentismu, molitiune, servilismu, desfrenare, intrecere, luesu si risipa etc. acestea le vor folosi si fiii pana ce se vor acoperi cu pamentu. Vor merge la scõla pentru indreptare, scõla inse acele sminte numai le va acoperi si spoi dar a le desradecina c anevõia de creditu. Asiã dar dupa coi multi, cari au disu dicu si eu, cã avendu mame bune, vom avã fii bine crescuti si va resari o generatiune demna de o sorte mai buna. Si ca se avem mame bune, trebuc se le crescemu, trebuc se le facemu a-si cunõscã chiamarea loru. De acésta inse nu noi, ci éta chiar ele femeile s'au interesatu prin reuniunea loru. Scopulu reuniunii femeiloru romane dupa statutele ei, nu e altulu de catu crescerea fetitiloru si mai antaia a celoru orfane, prin ajutorie si prin intemeierea scõleloru de invetiatura si de lucru. Eca scopu inaltu si umanu, pentru alu caruia progresu alta data se scriã desu era de unu timpu in ecõe fõrte raru. Nu mai cetimu de indemnari de fapte umane, de contribui si din alte parti. Ar trebui se ne interesãmu si noi barbatii, nu numai pentru cã scopulu e santu, dar chiar si pentru asociarea consortelor nõstre, ca ele se aiba ocaziune a-si studiã misiunea cea nalta, a-si impartasi, ideile, a se desvoltã precum cere timpulu. E cunoscutu cumca candu se ivescu atari asociatiuni, ele sunt semne de desvoltare poporului. Si desvoltarea se cere, dupa necesitatile vietii, mai ca si la barbatii. La noi, lucruri seriõse pentru femei, se privescu de curiositate; dar greutatile, candu e a remanã cu unu cãrdu de fii caror'a

trebuie se li fie si mama si tata, si pentru cari are a ingrijit se devina fericiti, — de ce acestia nu se privesc de curiositate? Se remanem in se langa crescere. Cate copile se cresc prin scolele populare? Se ni spuna cei ce sciu, cu cotescu, ca neci copiii nu cercetza de ajuns aceste scole. Acesta imprejurare inca ne face ca se inimam, se ajutam si se incuragam pe membrele reuniunii femeilor romane; se lucrăm in catu asta reuniune se-si aiba in totu loculu membrele ei contributore prin minimulu anualu. Reuniunea acest'a a infintiati, precum se scie, trei scole: in Brasiovu, in Sibiu si la Blaju. Candu statutele si venitul fondului o ar iertă, dupa zelulu membror active — ar infintiă scole prin tote respantiile Transilvaniei, dar manipulara cu deamenuntulu se va vedé mai josu. Destulu că membrele nisuescu catra acelu scopu si ustanescu tacendu cu destula modestia, in chiamarea acest'a la care s'au angajat. Dupa o atare ustanela si hotarire, credu că noi barbati trebuie se finu nu numai recunoscatori, ci si coajutatori. Nu pot fi intre noi cari se desguste si se despretuesca o lucrare serioasa ca acest'a, ci vor fi toti indemnatori si incuragiatori, ca scopulu crescerei se se efectuesca.

Adunarea generala a femeilor romane, precum e statoritu in § 8 alu statuteloru, si precum s'a anuntiatu, s'a intemplatu ieri in 7/19 novembre in diu'a onomastica a Majestatii Sale Imperatesei Elisavet'a patronii Reuniunii. Desf' era timpulu de totu uricosu, totusi mersera damele si copilele din scole la biseric'a Sa. Nicolae unde se severi mai antaiu, amesuratu programei, servitiulu dumnediescu de catra trei preoti sobornicesce, apoi s'au facutu rugatiune din genunchi pentru Mejestatea Sa Imperet'es'a si pentru prosperarea reuniunii, dupa care s'a incheiatu cu imnulu popularu. Dupa acest'a se adunara damele in numeru frumosu in sala gimnasiulu romanescu. Dónna Presiedinte Anastasia Datco deschise adunarea cam cu aceste cuvinte: „Multu stimateloru Dónno! In adunarea generala de astadi avem, dupa statutele reuniunii nostre, a desevers' alegerea comitetulu din nou, prin urmare si a Presiedinte Reuniunii. Eu care am avutu parte de onorabil'a inorodere prin votulu DV'ostre de acum trei ani, ca se fiu Presiedinta acestui patrioticu si umanu institutu, me vedu asié indemnata, a me retrage din acesta onqrabile functiune, precum se disolva totdeodata si comitetulu intregu, asié rogu pe O. adunare generala, ca se binevoiesca a ingrijit pentru restaurarea postulu de Presiedinte si a comitetulu.

„Pré O. Dónno! Astadi se punu si socotelele in naintea DV'ostre, si se dá s'ema despre afacerele reuniunii din anulu espiratu, era eu vi multamescu pentru dragostea si ajutoriulu cu care m'ati spriginutu in conducerea trebilor reuniunii si ve incredintiez cumca in totu decursulu funtiunei mele ca presiedinta reuniunii, am nutritu in inim'a mea, numai acea ferbinte dorintia, ca pre catu voiu puté, mai bine se corespundu acceptarilor DV'ostre. De mi-a succesu acest'a precum am doritu? — Iasu la binevoitorea judecata a DV'ostre, si sum incredintiatu, ca déca in un'a séu alta privintia nu voiu fi urmatu tote precum s'a acceptatu, veti binevoi a considerá că nu vointici mele ci mai multu imprejurarilor nefavorabile este a se imputá. Deci incheiu cu acea dorintia ce tote o sentimtu ca se traesca Majestatea Sa Imperet'es'a patrón'a, reuniunii nostre.“ Acest'a s'a esclamatu de tota adunarea. Dupa acest'a se cetira socotelele de catra secretariulu reuniunii cu deslucirea cuvincioasa despre starea si prosperarea reuniunii din acestu anu. Dupa acesta deslucire fondulu reuniunii ar fi in suma preste 29.000, in anulu 1866/7 ar fi crescutu cu vr'o dóua mfi. Din venitululu anualu a patr'a parte, dupa §. 3 din statute, s'a adausu la capitalu, era din cele lalte trei parti se dá pentru scól'a din Sibiu 250 fl. v. a. pentru cea de la Blaju 400 fl. v. a. si pentru scól'a a patr'a de fetitice din Brasiovu 400 fl. v. a. Langa acestea s'a mai datu pentru salariulu secretariulu speesele cancelariei si alte mai mici. Dupa acestea se alese o comisiune pentru cercetarea socotelelor, si radicanu-se comitetulu, i se multiamu dnei presiedinte si comitetulu pentru activitatea sa, si purcese adunarea la alegerea din nou.

Dupa acesta alegere noua, desi capatá voturi numeroase Dn'a pr. A. Dateo si Dna Zamfira de Juga totusi au multiamitu. Asié au esitu alese cu multimea voturilor Dónn'a Efrosina Ioan G. Joan presiedinte, Dónn'a

Maria Secareanu cassarésa si Dónnele: Zoi Petricu, Elena Baiulescu, Maria G. David, Maria Apostolu Popp, Sevastia Morosianu, Chiriachi Popasu, Carolina Popp, Victoria de Juga, Elena de Jug'a, si Maria N. Ciurcu. Cu acesta alegere sa inchiatu lucrarile adunarii generali. Vestimtu, că acesta alegere e bine nimerita, fiindca o parte mare din o. membre ale alesulu comitetu au fostu mai de la inceputu candu conducutore candu in comitetu si se vor interesá ca ustanele lor vechi, catu de multu se folosésca. Gratulamtu reuniunii pentru comitetu, asidere felicitamtu reuniunea pentru presiedinta si cassariti'a a carora cultura si modestia ne asecura si despre zelu in chiamarea Dloru.

Dicendu acestea despre alegere, despre comitetu si presiedinta am ceva a acceptá de la Dloru. Aseptu inmultirea membror séu celu putinu reintrea celor din afara cari mai nainte contribuiau. Rogu si pre o red. a Familiei se indemne pe cetitórele sale; aseptu in multirea scóloru, aseptu o legatura mai intima cu membrele d'afara din Brasiovu si din Transilvani'a. Spre acest'a se se folosésca mai bine §. 7. lit. 6. din statute. Apoi pentru ca se scie tote membrele fósste ale reununii, si pentru ca se-si implinesca restanti'a minimulu anualu e de lipsa se aiba si densele computulu in totu anulu ca se scio cum se manipuleza cu banii contribuiti. Pentru acest'a si pentru mai mare progresu alu reuniunii si mai alesu pentru desvoltarea copilelor ce esu din scolele reuniunii se se cuprinda langa computu si unu feliu de lectura. Asié dupa parerea mea, ar fi de lipsa o fóia a reuniunii care se ésa macar in tota lun'a. Acest'a fóia desi nu esprimata in §. L. alu statuteloru reuniunii totusi ar puté esí sub numele comitetulu. Materi'a ei ar puté fi asemenea cu a mamei si copitulu, fóia ce se redactá de Dónna Rosetti la Bucuresci. O atare lectura, dupa parerea mea, ar fi necesaria si pentru incesi membrele reuniunii, că ar servi pre catu cu incunoscintia robioru reuniunii, pre atar'a ar fi si de lectura, de lucruri fomesoi si de legatura intre femei.

Deci ori in ce chipu si ori po ce cale démna se ne straduimtu a ne desvoltá.

Oraviti'a, 13 nov. v. 1867.

In nr. 124 alu pretiutei „Albine“ cetiramtu tanguirca mai multoru parinti de langa Temisióra, unde arata că fiii lor, trimisi fiindu la scolele din acea capitala, suntu cu totulu lipsiti de a se „indulci de invetiatur'a crestinatei din'causa că fostulu loru catichetu s'a mutat din Temisióra etc.“ — Dar ce se dicemu noi, oii din Oraviti'a mont. despre pusetiunea nostra? Scól'a normala romanésca are 200 de prunci, cea gimnasiala cam 30, cea norm. cat. vro 80 (rom.) si la monastirea cat. se afla voru 30 fetitice de religiunea nostra; acesta tinerime tota la o lalta se urca la 340 suflete si — ascultati, ea n'are catichetu neci de felu, de o vreme in cóce, — ea cresce fara a-si invetiá religiunea s'a in limb'a meterna. Cine se fie respundiatoriu naintea lui Ddieu si a lumii pentru astfelu de crescere sufletésca?

In vor'a trecuta am arotatu acestea tote vener. nostru consistoriu, in dóue petitiuni, dara dorere, nu scimtu din'ce'causa, nu dobandiramtu neci unu rezultat.

Dar, inca ceva si mai multu: noi n'avemu neci preuti in Oraviti'a! n'avemu pentru că preutul nostru cauta se caletoresca prin cercu cu lunile, apoi capelanu n'are, dara neci voiesce se aiba, ca se nu se imputiene venitul si asié astadi ni lasa unu preutu, mancaltulu alta data neci unulu, in catu ómenii nostri umbra cu botezele pre la alte sate. Coi'co moru, repauséza in numele Dlui, grigiti ori negrigiti. — Capelanulu ce l'am avutu avea astfelu de slabitiuni, in catu ven. Consistoriu din Caransebesiu s'fu silitu a-lu departá de la comun'a nostra. Dupa acea in timpu de siese luni fu prin 2 comune, si acum'a audu că era vre se ni-lu trimita consistoriulu pe capulu nostru.

Orasiulu nostru, bine impoporatu, asié duce cu preotii, deci oo. cetitori eschiamati impreuna cu noi: sinodu!

Mai multi oravitiiani.

Checi'a Romana 14 nov. v.

„In 4 nov. a. c. fiindu atunci terminulu den urma pentru ca in congregatiunea cottensa

se se puna la dezbateru caus'a nostra in privintia despartirii de serbi, se otari ca san. bisericu, scól'a, ambele sessiuni preutiesci si unu locu de casa parochiala, se renana pe séu'a romanilor cari sunt mai numerosi, si serbiloru se li sedee dedaunare: séu dupa proportiunea sufletor cari facu 1/3 den comuna, séu dupa poesiunea pamentulu care este cam 3/10. — Acesta otarire cottensa autenticandu-se si subscriindu-se s'a innaintatu in. ministeriu de culte (sub nr. 776, 5 nov.) ca se decida in care dintre cele 2 moduri se se intemple desdaunarea. Despre inaintarea acestei cause catra ministeriu am fostu incunoscintati si pe cale oficiosa din partea judelui cercualu“ Asié ostragemtu dintr'o corespundintia.

Conchiamare.

Onorati membri ai asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporulu romanu, sunt invitati a conveni aicia pe diu'a 8. decemvru calend. nou a. c. pentru autenticarea protocolulu adunarii generali, tiente in 21. si 22. optovre a. c.

Aradu, 26 novemvre 1867.

Presidiulu asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporulu romanu.

Romania.

Mercuria trecuta, la 8 ale currentei, s. v. M. S. Domnitorulu a primitu la palatu, cu ceremoniele usitate, pre d. Comite Keyserling-Rautenburg, nuoulu agente si consulu generale alu Majestatii Sale Regele Prusiei, care immandu Mariei Sale sorisorile de acreditate, a disu intre altele:

„Regele, candu m'a concediatu, desemnandu-mi actual'a mea misiune, ca o dovoda a pré inaltei sale incederi, voiu pune tota anim'a mea ca se me facu demnu de ea, indeplinindu-o conformu cu relatiunile de apropiata rudenia subsistandu intre curtile de Berlinu si de Bucuresci, precum si cu acele de buna intielegere domnindu intre tierile respective . . .“

La acestea Mari'a sa Domnitoriulu a binevoitu a responde: „Domnule Comite! Primescu cu o placere deosebita epistolele ce vo acrediteza in calitate de consulu generale in Romania. Simtu o adeverata fericire si o viua recunoscintia, vódiendu in numirea d-vóstra d-le Comite, si in incredintiarile ce-mi dati intr'unu chipu asié de gratósu, o noúa dovoda a simtiemteloru binevoitóre ce animéza pre Augustulu d-vóstra Soveranu pentru mine, si pentru sincerulu si constantulu interesu ce Majestatea Sa si guvernulu seu precum si vechii mei compatrioti iéau pentru desvoltarea, prosperitatea si fericirea tierii mele.

„Nu e multu de candu Majestatea Sa Regele a binevoitu a-mi dá o pretiósá marturire a inaltoi sale amicitie bine voitore conferindu-mi colanulu ordinulu seu de Hohenzollern ce sum fericitu de a purtá astadi pentru prima ora. Potu adauga că tota Roman'a se simte mandra si magulita de acesta distinctiune.

„Guvernulu meu, d-le Comite, se va sílfi de a ve face, catu se póte mai multu, usóra si placuta misiunea incredintiatu d-v, si speru că o veti indepliní indelungati ani pre langa mine.“

Ne felicitamtu că M. S. Regele Prusiei a transmis la noi unu asemene personagiu.

„Trompet'a Carpatiloru.“

VARIETATI.

== Serbatóre rara. Din Oradea-Mare cu datulu 24 nov. ni se scrie: „Astadi fusoramtu martori unei solenitati rari in feliuulu seu. Zelosulu barbatu si mecenate alu tenerime studiósé m. o. d. Nicolae Zsiga sen. serbá jubileulu de 50 de ani a casetoriei fericite cu sot'a sa dn'a Anna Cosperda, primindu binecuventare de la preotulu localu. Pre catu de rara e solenitatea, si mai rare sunt virtutile acestoru fii adeverati ai natiunei romane, si daca nu li voiu vatemá modesti'a, mi-voiu permite a insirá pe scurtu unele fapte ce-mi sunt cunoscute. Fundatiunea ce o intemeiara cu 20.000 fl. pentru tenerimea rom. orient. din gimnasiulu si academi'a de aici, prosperéza si are estimpu 10 alumni. Toti am sentitu bucuria candu monarculu pentru acest'a l'a destinsu cu crucea de auru pentru merite. La Beiusiu a facutu asidere o fun-

datiune cu 2000 fl. pentru oati-va teneri din gimnasiulu de acolo cari din interese capeta pane. Bescericele romane or. din Beiusiu si S. Mielousiulu romanescu le inezestrara cu acoperiminte cu plevu. In Tinca au edificatu bescerica, casa parochiala si scola rom. or. si-a datu ajutorie insemnata la 6 locuitori arsi fora a privi la confesiune si natiunalitate. Comunei rom. in Girisiu i-au cumperatu scól'a, si altele fapte ce nu le potu tote cunósco. Verbescu aci faptele incesi. Adaugemu rogatiunile nostre ca Ddieu se li lungésca viet'i'a spre bucuri'a natiunei nostre!

== Judecata despre puscele Chassepot. Aceste pusce nóue francesci (ce si le-au gatitu Franci'a dupa rezultatele ce eluptá Prusi'a cu puscele sale in vér'a trecuta, si pórtá nume de la inventatoriulu loru) venira in aplicare pentru prim'a data in contra voluntariloru garibaldiani cu ocaziunea nóuei interventii in Roma. Cati-va medici, demni de tota credint'i'a, cari erau in activitate la corpulu voluntariu garibaldianu, dau desluciri interesante privitorie la efectele acestoru pusce Chassepot. Multimea cea deosebita de ghiulele ce se potu risipi din aceste pusci intr'unu minutu peste planulu combatantiloru, sunt in stare a reduce o multime de ostasi la neapтивitate d'a combate. Ranele inse, fiindu ghiulele mici, sunt intr'o mesura relativa mai putionu acidatorie. S'a constatu cumca ghiulé'a din Chassepot fórte anevoia sdrosbesce unu osu, ci, in cele mai multe casuri, merge in jurulu osului. Raniiti de la Montana o dovedescu acest'a destulu. Puscele cu acu (prusesci) sémena acestoru Chassepot, si de pusca cu acu s'a constatu mai multe rani usiore si mai putiene sdrobiri de óse.

== M. S. Imperatul petrece in Buda-Pest de marti. A presieditu unui consiliu ministeriale, a facutu visita contesei Andrassy, si dupa cercetarea in Gödöllö va rotorná la Viena.

Respunsuri. On. Soc. lect. in Blasiu: Vi se trimite. — Dlui I. in S. Pré bine daca n'ar fi asié multi latinisimi. — D. lui Tm. Ne cunóschem, inse pacalitura politia ar fi numai daca am sciu cu a oú speso s'au facutu? ti anumitu scopulu? — Dlui A-Z. Incependu cu septemana venit, se va elasa. — Dlui Curt. Intre S. si S. si-a primitu resp'at, nu merita mai multa publicitate. — On. Soc. lect. in Ar. Altu mult. odata si e destulu. — Dlui Vulc. in P. Trimite acelu concursu se nu finu siliti a-lu cercá.

Invitare la prenumeratiune.

Stimarea barbatiloru mari e barometrulu cultorei fia carei natiuni.

Popórole mai inaintate in cultura prin diferite moduri se grabescu a depune omagie loru de aderintia pentru barbati mari.

Infintiéza reuniuni in onórea loru. Are dica statue pentru eternisarea memoriei aceloru bravi si osamintele loru le pastréza pentru eternitate in panteóne grandióse.

Romanulu inca se aréta recunoscatoriu fatia cu apostolii sci natiunali. Dorere inse, că vitregimea temporiloru fatale nu i-a concesu a traduce acest'a stima in semne vidibile. Memori'a barbatiloru nostri ilustru nu s'a potutu eternisá prin statue, columne si alte mominte.

Dar de acea, veneratiune barbatiloru, carii si-au sacrificatu tota viet'i'a pentru scump'a loru natiune, arde in anim'a fia-carui romanu adeveratu.

Cu pieptulu palpatoriu de acestu simtiementu sacru, vinu si eu a depune pe altariulu natiunali tributulu de profund'a mea adoratiune.

Spre a da expresiune acestui simtiementu, compuse o carte, a supra careia tragu atentiunea on. publicu cetitoriu.

Cartea acest'a va contiené portretele si biografiele barbatiloru binemeritati de natiunea nostra si va portá titlulu:

„Panteonulu Romanu.“

Opulu, cam de 12—15 cólce, se va tipari in formatu de albumu, pe hartia fina, cu litere nóue, si astfelu va servi spre decoratiunea ori si caroi bibliotece.

Pretiuulu de prenumeratiune pentru unu esemplariu e 1 fl. 50 cr., editiunea de luesu 2 fl. 50 cr.

Abonamintele sunt de a se tramite la subscrisulu pana 'n 25 jan- 1868, candu apoi cartea se va pune sub tipariu.

Domnii colectanti vor primi de la 10 esemplare unulu in semnu de multiamita.

Pest'a 22 noemvre 1867.

Iosifu Vulcanu.